

er rent samfundsmæssig. Det bliver altså et Forhold, som maa ordnes indenfor de enkelte Foreninger og ikke ved Hjælp af officielle Vurderingsmænd. Naar saa Ministeren udtalte Haabet om, at vi maa kunne stole paa, at Anskuelserne om dette Spørgsmaal maa vinde frem ved Hjælp af Foreningerne, vil jeg sige, at ogsaa vi knytter Haabet hertil paa den Omstændighed, at disse Anskuelser vinder frem; men naar Ministeren udtaler, at han har det Indtryk, at Foreningerne i Virkeligheden er imod saadanne Bestemmelser om, at den samfundsskabte Værdiforøgelse skal tilfalde Selskabet og ikke det private Medlem, maa jeg gøre opmærksom paa, at Ministerens Indtryk ikke er rigtigt, i alt Fald ikke for de nyere Byggeforeningers Vedkommende, som er dannede her i Københavns Omegn. Jeg kan i alt Fald nævne to Foreninger, hvor det ikke er Tilfældet. Den ene er en temmelig stor Forening, som hedder „Grøndalsvænge“, og som er oprettet under Medvirkning af Kommunen, idet denne har købt et større Jordareal ude i Nærheden af Borups Allé. I denne Forenings Vedtægt findes netop en udtrykkelig Bestemmelse i denne Retning. Ligeledes findes en saadan i Byggeforeningen „Præstevang“ ved Brønshøj, ifølge hvilken den samfundsskabte Værdiforøgelse i alt Fald i væsentlig Grad skal tilfalde Selskabet og ikke det enkelte Medlem. Det viser altsaa, at Foreningerne har Øje for denne Side af Sagen, og da det er Tilfældet, og man i alt Fald for „Grøndalsvænge“s Vedkommende næsten har dannet Skole paa dette Omraade, haaber jeg, at det vil blive forholdsvis let for den højtærede Minister at faa taget Forholdsregler i denne Henseende, naar Vedtægterne skal godkendes. Jeg erken- der, at Ministeren ikke kan paalægge Foreningerne dette, men Ministeren kan medvirke til, at de kan slutte sig til den Anskuelse, der her er gjort gældende.

Finansministeren (Brandes): Overfor den ærede Ordfører vil jeg bemærke, at med Hensyn til de paa tænkte Huses Arkitektur er jeg enig med ham i, at det ikke er Kostbarheden, det kommer an paa, og at man meget vel kan bygge smukt, ogsaa naar man bygger billigt, men jeg vil kun hævde, at Loven ikke tilsiger Finansministeriet en saadan Myndighed, at det kan kræve en vis Skønhed af disse Bygninger. Ministeriet maa lade sig nøje med, at de er sunde og billige. Hvis saa dette kan

forenes med andre Hensyn, saa meget desto bedre.

Det andet Spørgsmaal er større, og der glæder det mig at høre, at den ærede Ordfører er enig med mig i, at Finansministeriet her ikke kan stille noget Krav overfor Byggeforeninger, og at det ikke kan paalægge dem, at visse Regler skal staa i deres Vedtægter. Det hjemler Lovens Ord ikke Finansministeriet Ret til at kræve. Naar den ærede Ordfører siger, at nyere Byggeforeninger har saadanne Bestemmelser i deres Vedtægter, er jeg klar over — det er klart i og for sig —, at naar en saadan Vedtægt godkendes af Finansministeriet, bør Finansministeriet have Indseende med, at Vedtægtens Regler overholdes. Men jeg maa blot hævde, at de nu bestaaende Foreninger ingenlunde har fulgt denne Regel, og jeg maa der sige, at Finansministeriet for nylig har haft saadanne Spørgsmaal til Behandling. Jeg nævnte i Udvalget og skal ogsaa nævne her, at for faa Maaneder siden henvendte en Byggeforening sig til Finansministeriet for at faa en Bestemmelse i Vedtægten ændret, og denne Bestemmelse gik ud paa, at et Medlem, der udtræder uden at have faaet Skøde, aldrig maa faa mere, end han har betalt, altsaa ikke det mere, som et nyt Medlem vilde give. Dette anmodede Foreningen os om at faa ændret, og jeg mente, at Finansministeriet var nødt til at give Foreningen denne Tilladelse, fordi Loven ikke bestemte, at vi skulde paase noget her. Men dette gælder altsaa de gamle Foreninger og saadanne, hvor Vedtægten ikke indeholder den omtalte Bestemmelse. Har Vedtægten den af Ordføreren ønskede Bestemmelse, og skal Finansministeriet føre Tilsyn, fører det ogsaa Tilsyn dermed. Nu haaber jeg, at der er den rette Enighed mellem den ærede Ordfører og mig.

Hermed sluttede Forhandlingen.

§ 1 (se Tillæg A. Sp. 2750)

vedtages uden Afstemning.

Ændringsforslagene Nr. 1 og 2 til § 2 af Udvalget (se Tillæg B.)

vedtages uden Afstemning.

§ 2, saaledes ændret,

vedtages uden Afstemning.